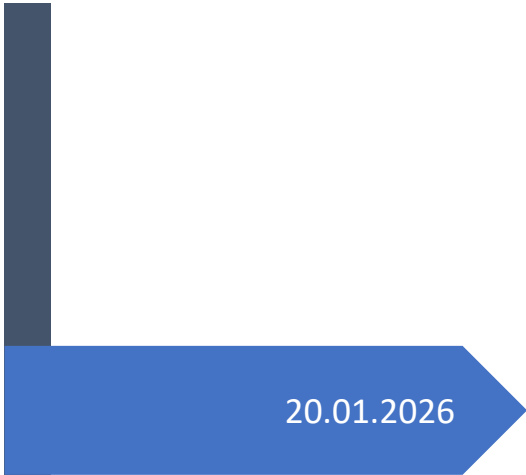

A dark blue vertical bar runs down the left side of the page. A blue arrow points to the right from this bar, containing the date.

20.01.2026

Høringssvar til høringsnotat – basert på formannskapets vedtak 09.12.25

Innhold

Innledning.....	2
Kvalitet i skolen – hva er det?	3
Skolestruktur: Alternativ A og B	5
Skolestruktur: Alternativ C.....	13
Teknologi og innovasjon	14
Lærerflukt.....	15
Praktisk undervisning	16
Sammendrag.....	16
Litteraturliste / lenker	18

Innledning.

Ytteren barneskole er en 1. - 7. skole med SFO tilbud.

Beliggenhet i naturskjønne omgivelser og med gode og varierte muligheter for å drive uteundervisning og uteaktiviteter

Skolen har blant annet tilgang på en stor og flott gapahuk i Heibakken, som er bygget av engasjerte foreldre. Stordalen og Kristinelia er andre område i nærområdet som blir benyttet ofte. Vi har idrettslaget Bossmo & Ytteren som nærmeste nabo og benytter Ytteren stadion og hall i undervisningssammenheng.

Skolen har ca 230 elever og vi legger vekt på at elevene skal lære i et trygt og godt miljø, der respekt for hverandre er et bærende element. Godt samarbeid på alle arenaer og mellom alle skolens aktører, er viktige verdier for oss. Elevens læring er i sentrum og vi ønsker daglig å bidra til at eleven blir den beste utgaven av seg selv.

Vi har et aktivt og engasjert elevråd, og vi ønsker å ta elevmedvirkning på alvor.

Vi er stolte av vår årlige skoleforestilling for 5.-7. trinn, felles samlingsstunder, elevkonserter, felles aktivitetsdager, fadderordning for de minste elevene og Ytteren-løpet som arrangeres hvert år i forbindelse med tv-aksjonen.

I friminuttene arrangerer trivselsledere lekeaktiviteter for alle.

Visjon: Læring og sunn utvikling i et trygt fellesskap.

(rana.kommune.no)

Først og fremst vil vi starte med å si at det eneste alternativet ansatte ved Ytteren barneskole ser på som den **beste pedagogiske løsningen** for elevene, og et **ivaretatt arbeidsmiljø** for de ansatte, er et alternativ der **Ytteren barneskole består** slik den er i dag som da er foreslått i 0-alternativet. Vi har lest høringsdokumentet og prøver etter beste evne å forstå hva som legges frem. I dette høringssvaret tar vi for oss det som er relevant for oss som lærere og andre medarbeidere. Vi legger vekt på **kvalitet** i skolen og ser på hvordan en endring i skolestrukturen med for eksempel nedleggelse av Ytteren barneskole vil påvirke lærere og elever ved Ytteren. Vi vil også ta for oss hvordan store klasser kan påvirke den enkelte elev, og hvordan mangel på areal vil påvirke **kvaliteten** i skolen. For det sies at vi har så mye plass til overs i skolebyggene, **vi** som lærere ved Ytteren skal forklare hvordan vi unytter denne plassen til det beste for elevene. Vi stiller også spørsmål ved at kommunestyret vedtok

17.06.2025 at Ytteren skole skulle bestå, og kort tid etterpå foreslår et alternativ der den legges ned og to alternativer der halve skolen skal brukes til noe annet enn skoledrift.

Kvalitet i skolen – hva er det?

Det er dette vi vil poengtere når det gjelder det økonomiske. Vi er ingen økonomer her, men vi er **velutdannede pedagoger** med tilleggsgutdanninger, flotte barne- og ungdomsarbeidere, spesialpedagoger, studenter under utdanning, helsesykepleier og renholdere som hver dag ser, underviser og tar vare på hvert et barn på skolen. Etter flyttingen hit, klart å etablere ett **sterkt og godt miljø** med nye tradisjoner med vårkonsert, Tinestafett, valgfag, felles turdager etc. Og det klarer vi fordi klassene har **passelige størrelser**, skolegården er **oversiktlig** og her kjenner alle hverandre.

Kontaktlæreren i klasserommet har allerede knapt med tid til alle elevene, for å sikre seg at alle blir sett og får det de har behov for. Enda flere elever i klasserommet vil ikke føre til bedre læring eller til at elevene blir mer sett, og det forbedrer ikke tilpasningsmuligheter. Tvert imot. Det er kontaktlæreren som skriver pedagogiske rapporter til PPT, som skriver individuelle opplæringsplaner (IOP), har kontakt med hjemmet, fører fravær, har kontakter med andre instanser og tilrettelegger for spesialundervisning der det foregår i klasserommet og skriver elevvurderinger. Dette er fordi kontaktlæreren på barneskolen underviser alle timer minus 1,5. Det er tidskrevende arbeid, og med 25 elever i klassen vil arbeidet bli mye mer krevende og ta lengre tid. Vi kan ikke se at dere i høringsutkastet sier noe om hva dere mener med kvalitet. Hvordan skal dere måle kvalitet? Tar dere utgangspunkt i 25 elever på 13-15 år i et klasserom eller 25 elever på 5-9 år? Det er en vesentlig forskjell på disse to elevgruppene i forhold til oppfølging faglig og omsorgsmessig, tilrettelegging, undervisning og trygghet i klasserommet.

Opplæringslovens §12 er tydelig på at elever har rett til et **trygt og godt skolemiljø** som **fremmer helse, læring og trivsel** og vi mener at det blir vanskelig å sikre dette for alle når klassestørrelsen blir for stor. Vi har klasser som av og til slås sammen, og i slike tilfeller uttrykker elever i samtaler at det er vanskeligere å lære, mer uro, venter lenge på hjelp, lærer ser ikke alltid hva som skjer mens de står med ryggen til og hjelper andre elever. Lærere uttrykker at de gruer seg til disse timene. **Sammenslåing av to skoler vil ikke hjelpe!**

<https://www.utdanningsnytt.no/laerertetthet-pedagogikk/mange-laerere-mener-klassene-er-for-store/177432>

Over år har også elevmassen endret seg. Det er flere elever som opplever at skolen er utrygg, og ufrivillig skolefravær er økende. Elever oppleves som mer krevende nå enn tidligere. Det er vanskeligere å følge regler, å innrette seg etter andre, ta hensyn og det å være en del av et fellesskap. – [Vi kan snu den negative trenden](#). Disse elevene opplever gjerne at skolehverdagen blir mer utrygg, og vi vet at dette kan resultere i utagerende adferd; som deretter blir til flere avvik, aktivitetsplaner og saker som meldes – dette krever også mer tid og ressurser for å ordnes opp i. For å forebygge denne hverdagen må vi **bygge relasjoner**. Det er lettere på en skole der man har **oversikt** over elevene uansett hvilket klassetrinn de går i. [Mye av den utagerende atferden hos elever kommer av mangel på inkludering og tilpasset undervisning](#). Tilpasset undervisning i klasserom er til tider vanskelig, spesielt i store klasser. Det sies at spesialundervisning også kan foregå i klasserommet. Spesialundervisningen kan være utfordrende å få til i store klasser, og det er dessverre veldig enkelt å ty til den løsningen for å spare penger. Noen ganger trenger elevene å gå ut av klasserommet for å jobbe i **mindre grupper** for å få et **bedre læringsmiljø**, eller **for å skjerme/støtte individ eller gruppe**, og i dag har vi **romkapasitet** til å gjøre dette. Vi har også areal til å lage til mer praktisk arbeid i klasserommet, noe som lærerplanen oppfordrer oss til å gjøre mye av. Stasjonsarbeid er noe de fleste klassene gjør, og det trenger vi areal for å kunne fortsette med. Vi har også valgfag ved Ytteren skole der elevene selv kan velge hvilket fag de ønsker, her legger vi opp til mest mulig praktisk arbeid, og det er alternativer som sløyd, drama, friluftsliv, maling, musikk og programmering bare for å nevne noen. Skolen er også blitt oppfordret til mer lek og det gjennomføres i dag lek hver dag på 1-7.trinn ved Ytteren skole. For å kunne gjennomføre det så trenger vi også mer areal enn vi vil ha tilgjengelig hvis vi bare skal ha under halve skolebygget igjen. Det er også slik at flere og flere elever i skolen har problemer med å konsentrere seg, det er utallige forskere som prøver å finne ut hvorfor. Det vi kan hjelpe dem med her på skolen er å *faktisk* gi de plassen de trenger til å utvikle arbeidsro, et engasjerende læringsmiljø med praktisk- og teoretisk arbeid, og rom for å utfolde seg. Har vi mulighet å få litt avstand mellom enkelte elever så kan det faktisk være veldig stor forskjell på arbeidsroen vi klarer å skape, sammenlignet med det som er mulig med 25 elever i hvert klasserom.

Å øke antall elever i et klasserom gir ikke dagens elevmasse en trygg og god skolehverdag der alle elever blir sett og hørt slik de burde bli!

Skolestruktur: Alternativ A og B

«Sambruk Ytteren barneskole og barnehage»

Vi ser flere problemer med sambruket. Uteområder som deles, skolens blir mindre, noe det allerede er ved Ytteren Barneskole. Gjerdes inn, porter åpne/ødelegges. Praktiske utfordringer, lyd fra barn i friminutt, ringeklokker. Uteskole der vi har utedager felles blir vanskeligere med enda mindre arealer. Skoleveien til elevene ved skolen er meget åpen, når det mest sannsynlig vil bli store områder som blir gjerde rundt skal alle gå gjennom en flaskehals for å komme seg hjem, dette kommer til å skape enda mer vanskeligheter for unger på skoleveien sin.

Brannsikkerhet:

Hvordan er brannsikkerhet vurdert? Hvilke rømningsveier er tilgjengelig? Mange flere barn, store og små skal ut samtidig ved en evt brann/hendelse, ned en trang trapp og ut samme dør. Hvordan? Hvem sitter igjen med ansvaret ved en hendelse?

Konsekvenser:

Forebygging og tidlig innsats svekkes, og det er **svært** alarmerende. Vi har flere og flere unge voksne som ikke kommer seg ut i arbeid, og dette vil være en direkte konsekvens av skolestrukturen som foreslås. Alle som bidrar i samfunnet har gått på skole, og her må det satset, ikke reduseres! Vi ser allerede nå at det ufrivillige skolefraværet øker, ved sammenslåingen vil dette tallet bare øke, spesielt med mindre forebygging og at tidlig innsats svekkes.

<https://utdanningsforskning.no/artikler/2024/skolevegring-og-flukt-fra-den-offentlige-skolen/>

Samtidig rapporter skoler og PP-tjenester at antall elever med skolevegring er økende (Havik, 2021). Kjeøy og Lysvik (2023, s. 9) viser til at antall elever med bekymringsfullt fravær er økende, men at det på grunn av mangel på nasjonal statistikk er vanskelig å få en oversikt over omfang og utbredelse. Vi har erfaring her på Ytteren skole at tett oppfølging og gode relasjoner kan avverge ufrivillig skolefravær. Du får mer tid pr elev i en klasse på 16, sammenlignet med en klasse på 28. Da vil du også ha mer tid til å bygge gode relasjoner med elevene og mer tid til samarbeid med foresatte.

Eldre og utdaterte bygg:

Barnehagebarn og til dels foreldre vil ha dårligere utbytte av at det skal legges ned barnehager og skoler, der det vil bli lengre reisevei for de aller fleste. Det vil være mer hensiktsmessig å ruste opp disse byggene enn å legge ned. Skoler og barnehager tjener ikke penger, men samfunnet vil tjene på at det satset på de unge, ikke med en gang, men over en lengre periode.

Dynamisk skolegrense:

At familier splittes til flere skoler gagnar ingen, hverken elever eller voksne. Her må det hentes flere steder, noe som ikke trenger å være nødvendig. Mer trafikk. Unger som bor nært hverandre risikerer å gå på ulike skoler, dette vil slite på vennskap og sosiale kretser for barn og unge. Hvis et trinn på 30 elever skal gå sammen, vil for eksempel to av disse bli sendt bort fra alle vennene sine for å må gå på en ny skole. Hva tenkes det?

«Her vil kapasiteten ved skolene øke fra 16,2% til 21,6... fra 26/27 – 30/31». Hva er dette basert på? Hvordan kan en kapasitet øke fra 502 pulter til 668 pulter. Kapasiteten vil jo være den samme! Skal det bygges flere bygg for å få plass til flere pulter?

Andre forhold som er relevante for alternativ B og C:

«Erfaringsmessig har nyankomne elever ikke foresatte med tilgang på bil.» Hvor skal dette skape inkludering?

Skolekretsgrenser:

«Etter opplæringsloven §2-6 har elever rett til å gå på en skole i nærmiljøet.» Det skrives videre at kommunen kan endre på skolegrenser, her legges det til grunn for at elever plutselig ikke får gå på sin skole i nærmiljøet. Altså bryte med opplæringsloven. Det ble endret på språket i paragrafen fra skolen «nærmest» til «nærmiljøet». Dette skal ikke ha noe å si, fortsatt er nærmiljøet er det nærmeste.

Skal det endres på kretsgrenser? Skal det opp til høring som egen sak?

Ressursenheter for barnehagebarn og elever:

Det skal ligge til rette for barn med omfattende behov, der det skal være mulighet for skjerming. Hvor skal dette få plass når altfor mange barn presses inn på samme sted? De skal

ha egne lokaler, igjen samme spørsmål, hvor skal det være plass til dette? Skjerming og egne lokaler som har god tilgang til fellesskap med jevnaldrende...

Rom for å jobbe med forebygging og tidlig innsats:

Det skrives at en av konsekvensene med alternativ B vil være redusert tidlig innsats og forebygging. Dette er noe av det viktigste i skolegangen, barn trenger å bli sett og hørt, ved å presse sammen 25 barn vil ikke en lærer kunne se og høre hvert barn, spesielt for de sårbare barna som virkelig trenger tidlig innsats.

Sosiale gevinster:

Bedre folkehelse: Det skrives at forebygging er viktig for dette, men forebygging og tidlig innsats skal jo ifølge deres forslag reduseres. Det vil også være vanskeligere å forebygge utenforskap og mobbing i en hverdag hvor lærerne må fordele tiden sin på flere elever, og på en skole hvor arealet rundt barna blir mindre romslig og mer uoversiktlig.

Generasjonseffekt:

«Forebygging bryter negative mønstre som går i arv». Det snakkes om hvor viktig forebygging og tidlig innsats er, men dette skal jo reduseres, her går man mot det man har skrevet; lite gjennomtenkt av kommunen.

“Tiltak nå, gir langsiktig gevinst for kommende generasjoner...” Den nye skolestrukturen vil ikke gi rom for å kunne komme med tiltakene det er behov for i skolen.

Redusere arealer og større sambruk:

Redusering av arealer vil skape mer konflikter blant barn og voksne. Elever trenger plass for å kunne utfolde seg. Det vil være utrolig mye som barn vil gå glipp av hvis ALT skal deles. Hvis en førsteklasse kun har tilgang på områder for lek en time i uken, så ja, de har, men i praksis ikke. Grovt regnet trenger 165 barnehagebarn og 175 barneskolebarn 10 mål areal til uteområdet for å dekke anbefalingene i avsluttet høring. (Forskrift om helse og miljø i skoler, barnehager og skolefritidsordninger) Gjennomsnittet er 30 m² per elev. Det nye lovforslaget skal være ferdigstilt 1. mai d.å. Er dette tatt høyde for?

Bilde 1: Dette bilde er fra et klasserom på Ytteren skole med 26 elever på småtrinnet. Her er det ikke satt inn skap til alle elevene.

Som vi ser på bilde 1 så blir det tett mellom elevene hvis vi skal ha 25 elever i hver klasse. Det er viktig å presisere at det er barn ned i fem års alderen dette er snakk om. Hvordan byr dette rommet til lek, trivsel, stasjonsarbeid og lignende? Det arealet dere mener vi har «tomt» utnytter vi til praktisk arbeid, eksperiment, lek, stasjonsarbeid og lese krok blant annet. På 2.trinn begynner vi ofte med diktat der elevene ikke skal se hva de andre skriver. Hvordan har dere tenkt vi skal ha diktater, prøver eller lignende i klasserom der elevene sitter så tett?

Bilde 2: stasjonsarbeid

Bilde 2 er fra samme klasserom som bilde 1. Her ser vi hvordan vi utnytter arealet i klasserommet ved stasjonsarbeid. Elevene som sitter med læreren er på en såkalt lærerstasjon,

der skal elevene ofte lese høyt og gjøre oppgaver. Elevene som sitter på den andre stasjonen, skal lage bokstaver og ord i leire. I andre siden av klasserommet er det en lesestasjon og en stasjon med skriving. For at man skal kunne gjennomføre stasjonsarbeid for eksempel så må man faktisk ha så god plass mellom stasjonene at man ikke blir forstyrret. De som jobber med leire, skal samarbeide om å lage ord og det blir da lyd fra den stasjonen. De som skal lese høyt for læreren trenger at stasjonen er langt nok unna de andre for at de skal klare å lese høyt uten å bli forstyrret. Det samme gjelder for lesestasjonen og skrivestasjonen.

Økonomiske gevinster:

Det koster å drive skole, samfunnet videre vil ALLTID ha nytte av at det ble satset på barn og unge tidlig i skoleløpet sitt. Med nedskjæringer, kutt og sammenslåingen vil samfunnet slite om få år, noe vi allerede gjør med unge voksne som sliter med å komme seg ut i jobb.

Det skrives om alle fordelene og gevinstene. Økonomiske, miljømessige, fleksibilitet og fremtidstilpasning, styrket samarbeid og tjenestekvalitet, attraktivitet og trivsel. Vi vet jo at det fort ikke blir like økonomisk gunstig som det sies. Kvaliteten på undervisningen vil gå ned når en lærer må ha mange flere elever i klasserommet, da det blir mindre tid per elev. Det vil bli mindre attraktivt for tilflyttere å komme til Ytteren, eller foresatte som bor her når de vet hvordan skolestrukturen er. Trivsel vil gå ned, når det er mindre plass, penger og folk!

Økonomiske vurderinger: Det vises på tabellene at alternativ 0 vil være det dyreste.

Hvordan ser tallene ut etter at videregående ble slått sammen, ungdomsskole? Ble det billigere? Er tallene på dette kommet ut? Det er nødt til å endres MYE på de byggene som er hvis det skal slås sammen. Skal barn virkelig gå på skole i en brakkerigg gjennom hele skoleløpet? Pengene som går til endring av byggene vil koste MYE, derfor er 0-alternativet det beste forslaget.

Skole og barnehager er ikke noe som skal kuttes i, det tilbudet som ligger frem i forslagene A, B og C vil skade kommunen. At det skal være noe økonomisk gevinst burde ikke være et tema, det skal ikke kuttes i skolen for at kommunen skal få mer penger. **0-alternativet ser vi som desidert mest gunstig!**

Oppsummert i henhold til kommunestyrets bestilling: Kapasitet til 350, er det slik som nåværende skole er, eller er det etter barnehager og ulike instanser kommer inn? Kan ikke gå

ut fra et tall som faktisk ikke stemmer! Vi vil gjerne ha tegninger på hvor vi har kapasiteten for de 350 personene, for vi finner det ikke i nåværende bygg.

Kommunedirektørens konklusjon:

Hva baserer kommunedirektøren dette på? Vet han hvordan en skole drives, vet han hva som skjer, vet han hva barn trenger i skolehverdagen? Det er en grunn til at foreldre og lærere går så hardt ut mot dette, for vi vet hva som trengs, og disse forslagene er mot all sunn fornuft. Det skrives at det vil skape rom for forebygging og tidlig innsats? Et av punktene i alternativ B er jo at dette vil svekkes. Dette vil skade skolene, barnehagene og Rana som kommune.

Felles inngang og felles garderobe på alternativ A og B

Ifølge tegningene som er kommet av Ytteren skole så er det bare tegnet inn hvor 1.trinn og 7.trinn har inngang. Det er ikke tegnet inn hvor 2.trinn – 6.trinn skal ha inngang. Er dette en skrivefeil slik at det er tiltenkt at 1.trinn – 7.trinn skal ha felles inngang? Eller er det en annen inngang som er tiltenkt 2.trinn – 6.trinn? Dette er en feil som vi synes burde vært rettet opp i, og det vil være store forskjeller på om man skal fordele elevene på en eller to innganger. Vi regner med det er tiltenkt at 1.trinn – 7.trinn skal ha felles inngang siden ingen andre innganger er nevnt og at det er en felles garderobe like innenfor den inngangen. Hvis alle elever fra 1.-7. skal bruke felles inngang og ha en felles garderobe så vil ikke dette være til det beste for elevene. Det står ingenting om hvordan dette skal gjøres i praksis, og vi lærere mener at en felles inngang og ikke minst felles garderobe vil ikke kunne sørge for et trygt og godt skolemiljø som elevene har krav på. Vi har allerede mange elever som må skjermes fra hverandre, hvordan skal dette fungere i praksis med felles inngang og garderobe? Vi benytter i dag 3 innganger som fungerer svært godt med tanke på å skjerme elever og sørge for at alle elevene har det trygt ved inngangen. Vi benytter også 6 ulike garderober nå for sikre ro og trygghet i klassene. Garderobene er utenfor klasserommene våre slik det er i dag som gir det forutsigbart for elevene. Jeg tror ikke dere har tenkt over hvor høyt støynivå det vil bli av 175 elever i samme garderobe. Hvordan har dere tenkt vi skal klare å holde ro og orden i en slik garderobeløsning? Har dere tenkt over hvilket støynivå hver enkelt elev vil bli utsatt for med en slik løsning? Det er ikke tatt høyde for hvor vanskelig det vil være å ta med seg 1.trinn – 3.trinn med seg fra en felles garderobe og opp til klasserommene. Vi synes ikke dette er en

løsning som sikrer elevene en trygg skoledag. Skal 175 elever da opp samme trappeoppgang også, hvordan har dere tenkt å løse dette for å unngå at noen ramler eller lignende. Hvis vi skal gå opp klassevis vil dette ta mye tid av skoledagen vår. Tenk på de elevene som må vente til 150 andre elever går opp trappa først før de får gå til sitt klasserom. Dette er en ineffektiv løsning som vil kaste bort undervisningstid. Høringsforslaget til ny forskrift for helse og miljø ved skoler, barnehager og skolefritidsordninger, sier at for garderober: “ Det må være tilstrekkelig areal til påkledning slik at risikoen for konflikt mellom barna/elevene unngås. Trange garderober og trengsel kan bidra til at uønskede situasjoner oppstår. “ Den sier også at det skal være 1 toalett pr 10 barnehagebarn og 1 toalett pr 20 elever. Vi ser ikke at hvordan en felles garderobe og inngang kan bidra til å hindre konflikt mellom elever.

Bilde 3: Dette er et bilde laget av KI som viser 175 elever framfor felles inngang som er tiltenkt i alternativ A og B.

SFO

På tegningene av Ytteren skole som er tiltenkt i alternativ A og B er det ikke tegnet inn arbeidsrom til SFO ansatte / fagarbeider eller assistenter. Det er heller ikke tegnet inn SFO areal til elevene. Vi finner verken oppholdsrom til SFO eller kjøkken i tilknytning til SFO. Hvor har dere tenkt å ha SFO? Hvis klasserommene skal brukes i forbindelse med SFO, så vil det være vanskelig med tanke på arealet. I dag har SFO ved Ytteren skole et veldig godt bruk av arealet. Arealet er utnyttet i stor grad med ulike soner for ulike aktiviteter.

Skolestruktur: Alternativ C

Alternativet går ut på å legge ned Ytteren skole, og flytte samtlige elver til modulbygg på Båsmo, inntil det blir plass til alle elevene i Båsmo barneskole. Dette alternativet synes vi er det verste og det er et alternativt som vil påføre elevene en stor negativ belastning! Vi synes ikke det er akseptabelt at elevene må gå på skole i modulbygg, som bare er et fint ord for brakkerigg. Det er ikke tenkt langsiktig i skolestruktursaken overhode og dette alternativet er det som viser aller mest at det ikke har vært tenkt langsiktig i skolestruktursaken! Hvordan er det mulig at det ble bygget en ungdomsskole her på Ytteren, som før ungdomsskoleelevene fikk lov å starte på ble omgjort til en barneskole. For så å kort tid etterpå skal bli nedlagt som skole og bli brukt til andre formål. Dere må da klare å se galskapen i å legge ned en så ny barneskole som er bygget etter formålet å være nettopp en skole. Hvis det var et ønske om å ha en felles skole på Båsmo og Ytteren skulle dette vært satt i gang før det ble bygget en ny skole på Ytteren og en ny skole på Båsmo. Det å komme få år etter nye skolebygg er bygget med forslag om å legge ned den ene skolen og bygge om begge skolene er jo vanvittig. Elevprognosene har ikke falt betraktelig på de siste 8 årene, dere argumenterer jo med at det har vært stabil nedgang. Hvorfor ble det ikke sett på elevprognosene før dere bygget Ytteren og Båsmo skole? Hvorfor ble ikke Båsmo barneskole bygget stor nok til å ta inn de 230 elevene som går på Ytteren? Det å gjøre slike forhastede beslutninger som er gjort i skolestruktursaken synes vi som lærere er belastende for både oss selv og elevene.

Tiltakene iverksettes allerede fra høsten 2026. Hvordan organiseres denne omstillingen i forhold til skyss/skolevei? Vil modulbygg være klare og i forsvarlig stad til ordinær undervisning inne da? Hvorfor skal vi ha undervisning i modulbygg når vi i dag har nye

skolebygg å ha undervisning i? Det å flytte elever og lærere før det er plass til oss på Båsmo barneskole synes vi ikke er greit.

Det argumenteres med sterkere fagmiljø for de ansatte. Hvilke møteplasser tenkes det for lærere og assistenter ved Båsmo barneskole? Felles pauserom med plass til alle? Vi har et godt og sterkt fagmiljø her på Ytteren skole, det er flere som har opptil 6 års universitetsutdannelse og vi har mange med over 20 års erfaring som lærere. Vi er allerede 22 lærere her ved Ytteren skole i tillegg til flere assistenter som har et godt samarbeid og en god delingskultur. Det å plassere flere mennesker i samme bygge betyr nødvendigvis ikke et bedre fagmiljø. Fagmiljøet blir påvirket av arbeidsforhold også, vi tror ikke å jobbe i modulbygg vil føre til at vi får bedre fagmiljø, tvert imot.

Elever med særlig omfattende behov søkes inn i ressursenheter med tilrettelagt tilbud. Hvordan gjennomføres dette tilbudet i forhold til rom, og tilgang på egen kasse? Skal denne elevgruppen også inn i modulbygg?

Skoleskyss: Hvordan blir skoleveien fra Ytteren til Båsmo? Hvilke tiltak skal settes inn i forhold til trafiksikkerhet? Hvordan tilpasses trafikksituasjonen ved Båsmo barneskole for å håndtere økt trafikktrykk? Dette skulle vært gjort rede for i høringsnotatet. Hvordan kan dere ta dette alternativet til høring når dere ikke har skrevet inn alle kostnadene. Skoleskyss og utbedret skolevei vil koste mye penger, dette burde være med i høringsnotatet. Skal dere ta et valg uten å medberegne alle kostnadene, men bare med de innsparingene dere tror dere vil få. Det er ikke et tallgrunnlag på denne løsningen som gir mulighet for at dette alternativet er ute på høring en gang. Vi ser heller ingen tegninger av modulbygget, eller rettelse brakkeriggen elevene ved Ytteren skole og lærerne skal bruke hvis dere går for dette alternativet. Hvordan skal dere vite om det er til elevens beste å sette dem i brakkerigg når dere ikke har laget tegninger for hvordan dette skal bli. Kan det i det hele tatt være et valg på høring uten å vise oss hvordan dette skal være? Hvordan skal elevene kunne uttale seg på et alternativ vi ikke engang kan vise til hvordan det blir?

Teknologi og innovasjon

Forskning viser at digitale verktøy for å støtte undervisningen ofte har ført til lite og ingen læring. Flere land, blant annet Sverige går nå bort fra digitale verktøy i skolen, og

gjeninnfører «gammel skole» med blyant og bøker.

<https://www.utdanningsnytt.no/digitalisering-maja-lunde-skjermbruk/digitaliseringen-av-skolen-ma-granskes/413020>

Mange digitale programmer viser til en-til-en veiledning i programmene, noe som blir en umulighet med 25-27 elever i klassene. **Med klassestørrelsene som vi har i dag** opplever vi at vi kan bruke Ipad som et læringsverktøy i tillegg til blyant og bøker. Elevene trenger tett oppfølging når de bruker Ipad for at det skal kunne brukes som et godt læringsverktøy. Det er mange muligheter med Ipad og fristelsene er også store til å gjøre andre ting på den enn å bruke den som et læringsverktøy. Så en mer digitalisert hverdag for elevene vil ikke føre til at vi kan øke størrelsene på klassene og at elevene trenger mindre en til en med lærer. Tvert imot opplever vi at ved bruk av Ipad så kreves det tettere oppfølging enn når elevene bruker blyant og bøker. Siden det ikke ligger noen sperre på nettsider, er det fritt fram for elever å spille spill eller å være på andre nettsider enn der du har fått lov å være hvis ikke lærer er på hele tiden og hanker inn. Ipad i klasserommet er svært krevende.

<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/bmoX6k/ipad-og-mobil-i-skolen-mye-av-tiden-gaar-til-tullball>.

Læreverk etter ny læreplan er kjøpt inn på mange skoler, men det er ikke sikkert skolene har kjøpt inn samme verk. Disse læreverkene samsvarer ikke nødvendigvis med læreverk på Båsmo eller Selfors, og oppgradering vil bli en tilleggskostnad. Ytteren skole har brukt 300000,- + på nye læreverk etter ny læreplan. Elevene her er vant med å ha en bok å lese i og en bok å skrive i. Bruk av iPad kommer i tillegg og ikke istedenfor. (Foruten de som skal ha tilrettelegging grunnes lese- og skrivevansker). Mange foretrekker god, gammel lese- og skriveopplæring og bruker iPad kun som et supplement.

<https://www.oslomet.no/forskning/forskningsnyheter/hvorfor-husker-vi-bedre-naar-vi-noterer-med-penn-og-papir>.

Ny forskning: Håndskriving gjør barn smartere – NRK Trøndelag – Lokale nyheter, TV og radio

Lærerflukt

Argumentene for sammenslåing er at kompetanse skal styrkes og samles, slik at en bygger på god og faglig utvikling. Dette viser seg nå ikke å stemme, siden det i Rana er vanskelig å få

tak i utdannet personell i skolen. Det settes inn ufaglærte i alle klasser, fra første til tiende trinn, for å få skolen til å gå rundt. De som er unge og nyutdannede lærere, snakker om å søke seg til andre yrker. I dag er 40000 lærere i andre yrker (khrono 2023). Argumentene for å forlate yrket er en stadig mer stressende og uforutsigbar hverdag, der en lærer skal ta på seg flere roller. En strekker ikke til, og har konstant dårlig samvittighet for ikke å gjøre en god jobb for elevene. Vi etterlyser en rapport fra Rana U., der kommunen redegjør for hvordan de har lykket med å samle kompetansen og styrke samarbeidet mellom lærere, slik det er tenkt i en ny barneskolestruktur. Vi er flere lærere som vurderer å flytte i forbindelse med denne skolestruktursaken, og vi har også hørt foresatte si det samme. Hvordan kan vi bli værende i en jobb der klasserommene fylles opp slik at vi ikke klarer å følge opplæringsloven som sier at alle elevene har krav til tilpasset opplæring. Vi er flere lærere ved Ytteren som ikke tror at vi klarer å følge opplæringsloven hvis alternativ A, B eller C blir valgt. Hvis vi lærere ikke klarer å utføre jobben vår i henhold til loven, ja da må vi enten flytte eller finne oss en annen jobb. Lærere er allerede i flukt fra jobben som forskning viser, når har dere tenkt å faktisk satse på barn og unge? Satse på læreren og gi oss rom for å utføre god undervisning i henhold til loven. Elever er mer enn bare tall, de er faktisk framtiden vår!

Praktisk undervisning

Det snakkes så fint om at skolen må bli mer praktisk, det er veldig bra. Men rammene for å drive med praktisk undervisning blir bare dårligere for hvert år som går. Det starter som regel med beskjed om sparing, og at en må være kreativ som lærer. Hvis en skal drive undervisning i eks. sløyd, tekstil, maling så sier det seg selv klassestørrelser på 25-27 elever kan bli utfordrende. På Ytteren har vi flotte, velutrustede praktisk-estetiske rom som i dag brukes flittig og passer godt til den klassestørrelsen vi har her.

Sammendrag

Vi mener at høringsnotatet ikke inneholder noen begrunnelse for at en ny skolestruktur, med for eksempel nedleggelse av Ytteren skole, vil føre til en bedre kvalitet for elevene. Eller å i det hele tatt overholde den kvaliteten vi faktisk har i dag. Vi ser på det som svært utfordrende å ha store klasser og mener at kvaliteten til hver enkelt elev vil bli dårligere hvis vi har større klasser enn det vi har i dag. Vi skulle gjerne sett en rapport fra lærere og elever ved

ungdomsskolen for å se om sist endring i skolestrukturen faktisk ga bedre læring og kvalitet som ble lovet den gang.

Selv om vi kan være to pedagoger i samme klasserom så er det uheldig å ha 25 elever på barnetrinnet i samme klasserom hvis man skal gjennomføre undervisning. Mange barn på barneskolen lar seg lett distrahere og trenger ro for å kunne ha et godt læringsmiljø. Selv med god klasseledelse så vil alltid hvert barn lage noe lyd og jo flere vi er samlet, ja jo mer lyd får man.

Vi mener også at barn er så mye mer enn tall, de er framtiden vår. Det er disse barna som skal forvalte landet vårt i fremtiden, og da trenger vi elever som er motiverte for læring. For at man skal oppnå det så kreves det blant annet en god relasjon til læreren, og den relasjonen får man mer tid til å utvikle hvis man har klassestørrelser som vi har i dag ved Ytteren skole. Til nå har vi bare sett de økonomiske begrunnelsene i høringsnotatene, men vis oss de pedagogiske begrunnelsene for at dette er til det beste for barna. For vi ved Ytteren skole klarer ikke å se hvordan en endring i skolestrukturen med en eventuell nedleggelse av hele eller deler av Ytteren skole skal være til det beste for barna.

Det vil bli dyrere for kommunen om vi ikke klarer få elevene i dagens skole ut i arbeid, enn det de vil klare å spare på å presse 28 fem åringer i samme klasserom. I tillegg skal det tross alt bygges om mye for å kunne gjennomføre alternativ A, B og C, som også vil føre til en høy kostnad. Det er ikke tenkt langsiktig i skolestrukturen overhode og det er skremmende, hva har kommunen klart å spare til nå med alle endringene som er gjort? Det burde vært laget rapporter etter hver endring, og lagt fram hva den reelle kostnad ble på og hvor mye det er spart. Hvor er rapportene om økt kvalitet og bedre fagmiljø fra de siste endringene i skolestrukturen i Rana? Får vi flere elever ut i arbeid med å lage store klasser? Gjør elevene ved Rana U det bedre i skolen etter ungdomsskolene ble slått sammen? Hvor godt vil en 5 åringer trives i en klasse med 27 andre elever? Dette er spørsmål vi sitter igjen med fra dette høringsnotatet.

Litteraturliste / lenker

<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/bmoX6k/ipad-og-mobil-i-skolen-mye-av-tiden-gaar-til-tullball>

<https://www.forskning.no/barn-foreldre-partner/er-foreldre-i-dag-for-ettergivende-vi-kan-snu-den-negative-trenden/2402648>

<https://utdanningsforskning.no/artikler/2024/mye-av-den-utagerende-atferden-hos-elever-kommer-av-mangel-pa-inkludering-og-tilpasset-undervisning/>

<https://www.oslomet.no/forskning/forskningsnyheter/hvorfor-husker-vi-bedre-naar-vi-noterer-med-penn-og-papir>

<https://www.utdanningsnytt.no/digitalisering-maja-lunde-skjermbruk/digitaliseringen-av-skolen-ma-granskes/413020>

<https://www.utdanningsnytt.no/laerertetthet-pedagogikk/mange-laerere-mener-klassene-er-for-store/177432>

<https://www.nrk.no/trondelag/ny-forskning -handskriving-gjor-barn-smartere-1.15162697>

<https://www.khrono.no/40000-laerere-jobber-ikke-som-laerere-vi-har-blitt-anklaget-for-a-svartmale/765752>

[Miljø- og helsekrav til virksomheter § 4 - Helsedirektoratet](#)

<https://www.rana.kommune.no/vare-tjenester/barn-unge-familie-og-integrering/skole-og-sfo/skole/skolene-i-rana/ytteren-barneskole/kontakt-og-informasjon-om-skolen/>